

დროება

გამოდის ყოველ დღე ორშაბათს გარდა.

ფასი განცხადებისა: სტრიქონზე რვა ცხადება მიიღება ქართულს, რუსულს და სხვა ენებზე.

თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გაანსწორებს და შეამოკლებს დასაბუთებულ გამოცხადებულ წერილებს. დაუბუთებელი წერილებს რედაქცია ვერ დაუბუნებს ავტორს.

ცალკე ნომერი «დროებისა» ღირს 5 კაპეკი

«დროებისა» რედაქცია—სიმონსონოვის ქუჩაზე, ნაზაროვის სახლში, 1-ლი კლასიკური გიმნაზიის უკან. ხელის მოწერა მიიღება თბილისში რედაქციაშივე, ქუთაისში, ჭილაძეების წიგნის მაღაზიაში. გარეშე მცნოვრებთათვის ადრესი: Вл. Тифлисъ, въ редакцію «Дროება»

ფასი: წლით 9 მ., 11 თვით—8 მ., 50 კ.; 10 თვით—8 მ.; 9 თვით—7 მ., 50 კ.; 8 თვით—7 მან; 7 თვით—6 მ.; 6 თვით—5 მ.; 5 თვით—4 მ., 50 კ.; 4 თვ.—4 მ.; 3 თვ.—3 მ.; 2 თვ.—2 მ.; 1 თ.—1 მ.

«იპერიის» იანვრის წიგნის შინაარსი: I. არიელ ენაა ჯგუფი და ქართული ენა, ა. მირიანაშვილისა. II. საანდაზო ლექსები ამოკრეფილი «მეფეების ტყაოსნიდან», «ძილილა და მანიღამ» და «ბურა-მანიღამ» (შემდეგი). III. ლამით მზიანი ქვეყანა, ანუ შვეიცია და ნორვეგია. IV. ირაკლი და კობტა ბეღალი, ლექსი მ. ო.—სა. V. მანკიცხული, მოთხრობა ა. მოხმუბარიძისა. VI. ბიბლიოგრაფია (სანიმუშო ნომერი «ნაბათისა»). VII. შანაური მიმოხილვის მაგიერი. VIII. მანკხადებანი.

ბაბულის შესახებ წესი.

თბილისი, 10 თებერვალი. მღვდელმთავრის მიერ «ნადელების» შესყიდვის შესახებ წინადადება და მართლ-სამართლო სასამართლო განხილვა. «ნადელების» შესყიდვის შესახებ წინადადება და მართლ-სამართლო სასამართლო განხილვა. «ნადელების» შესყიდვის შესახებ წინადადება და მართლ-სამართლო სასამართლო განხილვა.

«დროებისა» ქელტონი, 10 თებერვალი.

შურის-მამიძეალი
(რომანი გ. ჰიუგოსი)
(თარგმანი)

I სასაფლაოზედ

ქლიშის გზაზედ, რომელიც მონმარტის მთებთან მდებარეობს, მოდიოდა ერთი მატანტალი. მისი გრძელი აშვებანი შლიადა, რომელსაც დიდი ხანია დაჰკარგავდა თვისი შვიდი ფერი და მრგვალი ფორმა, მიადევნდა იალქანს, დაგლეჯილს ქარიშხლისაგან. მხრებზედ გადადებული ჰქონდა რაღაც სალოფის მინაგვარი, რომელიც მისი მოძრაობის გამო დელოდა, როგორც ტყვიით დახვრებული და დრიებისაგან დაჰყვებოდა დროში. შეხებები ტყავის ნაგლეჯებში ჰქონდა გახვეული და თოკებით შეკრული. ხელში ეჭირა ჯიბი და ბეჭებზე წამოკიდებული ჰქონდა რაღაც ჭუჭყიანი პარკი.

ნეთა და გლეხთა შორის მოსპობა ერთი უმთავრესი მიზეზი უკმაყოფილებისა და გლეხ-კაცის, რაკი სრულ მესაკუთრედ შეიქნება, თავის თავის ყადრსა და მნიშვნელობასაც შეიგნებს. მაგრამ ჩვენ იმიტომ კი არ დავიწყეთ ლაპარაკი, რომ «ნადელების» შესყიდვის საჩვენებლობაზედ გაგვემართა საუბარი. ეს უჩვენოდაც ყველა-სათვის თვალსაჩინოა. ჩვენ გინდოდა მხოლოდ გავგეხსენებინა მკითხველებსათვის, რომ დღეს იქნება, თუ ხვალე, «ნადელები» აღარ ეყოფა გლეხ-კაცობას და სხვა გზა უნდა მოიხსნოს, რომ მისი, საჭიროება შეძლებისამებრ დაკმაყოფილდეს. თავად ეხლაც ხალხი ზოგიერთ სალაგას ისე გამარჯვლდა, რომ კანონიერი ათი დღის «ნადელი» რამდენსამე ნაწილად არის გაყოფილი, და როგორ გაუფა ეს «ნადელის» ნაკუწი მთელს კომოსს,—ეს ადვილად გასაგებია.

მაშ ისევ, ადრე თუ გვიან, გლეხ-კაცობამ იმ მამულეს უნდა მიმართოს, რომელიც ეტყობოდა—თავის-თავზედ გამოეცადა, რომ იგი მიწვეული არ არის ბუნების უხვს მეჯლისში. მაინცა და მაინც იგი მხნედ უახლოვდებოდა საქვეყნო მეჯლისის შუა-გულს, თილისმის ქალაქს, სადაც მრავალნი სარდნაბაღნი ყელთამდინ ოქროში არიან, როდესაც მათ გვერდით შიმშილით და სიცივით ათასობით ხალხი იხრცება. ჩვენი მატანტალი მხნედ მიდიოდა. მათ ნაირად აბიჯებდა ფეხებს, თითქოს ლოკომოტივის თვლის ხიდები ყოფილიყვნენ. ეს კაცი მხოლოდ ძვლები და ტყავი იყო. მისი ნაცრის ფერი თვალზედ სცივოდენ ნაპერწკალი. ეს ნაპერწკლები სიყვარულისა არ იყვნენ. არამ თვალეები ჰქონდა ანთებული სიბოროტის და სიმძულვარის ცეცხლით.

თოს, რომელიც «ნადელს» გარეთ არიან, და ურომლოთაც ის ვერ გასძლებს. დიდი მამულის პატრონიც დროთა ბრუნვისა გამო იძულებული იქნებინა გლეხ-კაცობას მიჰყიდონ თავიანთ დანაკუწებულ მამული, რადგან გლეხ-კაცსათვის ისინი მამულს თავის დღეში ვერ მოიხმარებენ და ნაღდ ფულს არჩევენ წვირლ წვირლად ჩანახობითა და ნახევარ კობობით დაღლების აკრეფას.

უხვია ვიწრო ქუჩას, რომელიც მონმარტის სასაფლაოს კარებთან მიდის. მარები ღია დახვდა. რამდენიმე კაცი გამოდიოდა სასაფლაოდგან და რამდენიმე შედიოდა. მატანტალი ჩაერია უკანასკნელებში და მათთან ერთად შევიდა მკვდრების ჩუმ სამეფოში. ამ სასაფლაოზედ ის იყო, როგორც თავის საკუთარ სახლში, იცნობდა ამ სასაფლაოს ისე, როგორც თავის საკუთარ ჯიბს. აქ მან გასწია დაუფიქრებლად და ხეივანებში ჩაიარა; ხან მარჯვენა შეუხვია და ხან მარცხენა, ვიდრე არ მივიდა იქამდინ, სადაც უფრო ღარიბ ხალხს მარხენ. ზადადგა რამდენიმე ნაბიჯი და მივიდა იმ საფლავთან, რომლის გულსათვისაცა მოვიდა აქ. საფლავზედ იჯდა ერთი ყმაწვილი სალდათი. მატანტალი მას წინ დაუდგა.

მისთვის სასარგებლო შეიქმნება და სხვების მამულს უფრო ადვილად დაისაკუთრებს. მაგრამ უმეტესი ნაწილი გლეხ-კაცობისა ამ წესის წყალობით მოკლებულია საშუალებას მამულის ყიდვისას. მოაგროვებს გლეხ-კაცი, რის წვალებითა და ვაი-ვაგლანით, ხუთიოდ-ექვსს თუმანს, უნდა ერთი დღიური მიწა მიიღოს შეიძინოს, რომ ყოველ წელიწადს მოსახნავ მამულის ძებნასა და ლალის აკრეფაზედ დავიდარაბას ორი და სამი კვირა არ მოუნდეს, მაგრამ დარწმუნებულია, რომ ამ ხუთ-ექვსს თუმანს ხუთი-ექვსი თუმანი კიდევ სხვა უნდა, რომ თავის სახელზე კანონიერად დაამტკიცებინოს და მიმყიდველს «ხელ-მოსაჭიდებელი გარემოება» არა დაუტოვოს-რა. და აი ამ გვარად პირველი ხუთი-ექვსი თუმანიც ხელში შემოიხმარება და გლეხ-კაცი ისევ ისე უმამულო რჩება, როგორც წინა დღე.

მათავრობასაც უფრძენია ესეთი არასაკეთილო წესი და, როგორც გაზეთები გვატყობინებენ, მიუნდია სა-როდა ქვას, რომელზედაც იყო წარწერილი შემდეგი სიტყვები: «აქ მდებარებს გვამი ტერეზა ურბანისა. 1862».

ლოკულობდა მატანტალი, ფიქრობდა, თუ იგონებდა წარსულს? მინ იცის? არის წამები, როდესაც კაცს არ ძალუძს, მისკეს ანგარიში თავის საიდუმლო და რთულ აზრებს და გრძობასს არიან წამები, ოდეს სულ, რაც კი რამ არის ადამიანში ცოცხალი, მისი აზრნი, მისნი გრძობანი, მისი წარსული და აწმყო, უცნაური ოცნებანი და იმედნი მომავლისა იყრებიან ერთ წერტილზედ და ამ წერტილში მთანთქება მთელი მისი არსება. იმ წამში კაცი იკარგება და რჩება მხოლოდ მისი ცოცხალი გვამი. მაიარა რამდენიმე წამში, მატანტალი წამოდგა ფეხზედ, გაიქნია თავი, თითქოს მსურსო გაჰფანტოს ფიქრები, შეხვდა სალდათს, რომელიც ისევ დამშვიდებული იჯდა მანლობელ საფლავის ქვაზედ.

— მის ელი, ძმობილო? — ჰკითხა მატანტალი.

სალდათმა აიღო მალა თაფი და ქუდი გაისწორა.

— მე მოგსულეარ აქ საქმისთვის, — უთხრა მან, — და საქმე კი ჩემთან არ მოდის.

— აი აი განა საფრანგეთში კიდევ არის საქმეები?

— როდის არ ყოფილა, რომ ეხლა არ იყოს?

— მინ არის აწ საფრანგეთის წინამძღოელი? — მაკვირვებულმა სალდათმა შეხვდა.

— შენ, ძმობილო, მთავრიდამ ხომ არ ჩამოვარდნილხარ?

— თითქმის რომ მთავრიდამ. მე ვიყავ ქვეყნის მეორე ნახევარ ბურთზე, თუ მართლა ბურთის მსგავსია დედა-მიწა.

— მას! გეტყობა შორს ყოფილხარ, რომ ვერ გავწვილობარ გზაზედ, — უთხრა სალდათმა ღიმილით.

მოქალაქე კანონების გადამსწავლე კომისიისათვის, რაც შეიძლება, მალე შეიშალოს წესი მამულის გადაცემ-გადმოცემისა ყიდვით, და კიდევ ის, თუ რა ცვლილება შეიძლება შემოღებულ იქნას ამ წესშია, რომ გლეხ-კაცებს «ნადღებების» შესყიდვა გაუადვილდეთ. მგონებთ, ნაკლებად საჭირო არ იქნება, რომ ხსენებულმა კომისიამ მიქციოს ყურადღება არა მარტო «ნადღებების» შესყიდვას, არამედ, მაგალითად, იმ მამულების შესყიდვასაც, რომელთა ფასი გადაწყვეტილ ფასს არ აღემატება. ამით შეუძლებელ გლენობასაც გაეხსნება ბედი და მიეცემა გზა თავის-საყოფი მამულის შექმნისა.

შინაური მართობა

ჩვენის გაზეთის შინაური მართობაში ამას წინადა მოხსენებული იყო, რომ ობოლისში გახსნილი მუსიკალური განყოფილების დირექტორებად არიან ბბ. მიხანდარი, საენელი და ალიხანოვი. ჩვენ გვთხოვენ დაუშვათ, რომ ამ სამს პირს ვარდა ხსენებული განყოფილების დირექტორებად არიან აგრეთვე ის. ივ. შითაი და ა. ს. შორღანი. ამას ვარდა, ჩვენ მოგვივიდა ანგარიში ამ

განყოფილებისა 1882—1883 წლისა, რომლიდანაც სჩანს, რომ ობოლისის მუსიკის სკოლაში ამ წლების განმავლობაში სწავლობდა 159 მოწაფე; მათ შორის 39 ვაჟი და 120 ქალი. ჟორტებიანობედ სწავლობდა ამათში 126 მოწაფე და სხვანი სხვა საკრებებედ.

ნემეცური ჟურნალის «ახლანდის» უკანასკნელ ნომერში (№ 4, 28 იანვრისა) დაბეჭდილია სამხურო და ქართული ანდაზები ბ. ზვიდლიცისაგან ნათარგმნი. ამ რვეულში ქართული ანდაზების რიცხვი ასრეა და მართალი უნდა ეთქვას, რომ ნათარგმნი ძალიან სუსტად არის და ნემეცები ამ თარგმანიდამ კარგ აზრს ვერ შეადგენენ ჩვენის ანდაზების და ენის სიმანვილებედ. მაგ., ყველასაგან ცნობილი თქმულობა: «ათასად გვარი დაფასდა, ათი ათასად ზდილობა» და სხვ. ბ. ზვიდლიც ასე აქვს გადათარგმნილი «ათას მანეთად გვარი დაფასდა, ორი ათას მანეთად ზდილობა და სხვ. თითქო გვარი ან ზდილობა სავაჭრო სავაჭრი იყოს და მანათობით იზომებოდეს მათი ღირსება.

ჩვენ გვთხოვენ გამოვაცხადოთ შემდეგი: «გუშინწინ, მ თებერვალს,

დილა აღრიან შექვიფიანებული გამოაძიანდა მრეწის მოედანზედ «გორდოვოი № 119» და წესიერების დასაცველად თავის მათრახს ნება მისცა იქ შეგროვილ გლეხების ზურგზედ გათამაშ-გამოთამაშებისა. ბოლოს ერთ ძველელ კაცს აუტყდა, ურემი იქით წააყენო და ისე დაუფორიანა საქონელი, რომ ამ კაცს ერთი ხარი წაეკცა კიდევ და ფეხიც მოიტეხა. საბრალო გლეხმა დაელოხელი ფეხ-მეტეხილს ხარსა და ტირილით შინ წაილა, თავ-წასული «გორდოვოი» პოლიციაში წაიყენეს, მაგრამ არ ეციტო, რითი დაბოლოვდა ეს საქმე.

იქნება ამ დილას «გორდოვოი» დუქნებში მირთმეული არყისაგან შექვიფიანებულიყო, მაგრამ ძველელი კაცის ხარისა რა ბრალია!

მკითხველებს ეხსოვებთ ჩვენს გაზეთში დაბეჭდილი ტელეგრამიდგან, რომ ამას წინადა ამტრახანის მახლობლად ყინული მოაწყდა ნაპირიდგან და ზღვაში შეიტანა 150 მეთევზე. ამ უბედურობის შესახებ ეხლა «ბაქოს შუკვებში» ვკითხულობთ, რომ ამტრახანის გუბერნიის მმართველს ეს ამბავი მაშინათვე უცნობებია ბაქოს გუბერნატორისთვის და უთხოვია ხსენებული მეთევზების დაღუპვისაგან დახსნა. ბუბერნატორსაც თავის მხრივ

უთხოვია მასპის ზღვის ფლოტის კომანდირისთვის, მაგრამ ამ უკანასკნელს სხვა-და-სხვა მიზეზების გამო შესაძლოდ არ დაუნახეს მათი მიშველება მაშინ, როდესაც მთელი ფლოტი უქმად სდგას თურმე ზღვაში.

იმერეთილამა გვეწერენ, რომ დაბა ჩხარის მახლობლად ერთი ოჯახობა სრულიად «გაპირუტყვებულია»: დაუკარგავს ყოველივე კაეშირი სავოგადოებასთან და ნადირსავეთ გაცალკეებული სცხოვრობს. სჭამს, რაც მოხედება, სძინავს, სადაც მოხედება და ნათესავობის გრძობა აღარ იცის, რა არის. ბოლოჩინი და მამასახლისი ბევრს ეცადენ ჩაგონებისათრამე, მაგრამ მათ ახლოც არ კი მიიკარეს.

ბურილამა გვეწერენ: «სამი წელიწადია მას აქეთ, რაც ზომა იყო მიღებული შესახებ გზების გაკეთებისა გურიაში, და ამ საქმისათვის განსვენებული მახრის უფროსის თანამემწე ა. ნ.—ძე ძლიერ ცდილობდა. მხლა მზურგეთში კი შეაკეთეს ცოტაოდნად ბოგორები და გზები, რაიცა შეეხება სოფლის გზებს, ძველი გაკეთებულიც წახდა, თორემ ახალზედ ნულარას ეიტყვიტ. შოველი წოდების პირი ამ საქმეს შემწეობას გაუწყეს, მხოლოდ აღმინისტრა-

— მართალია, შორი გზა არის, მაგრამ მე გზით არა ვარ დატანჯული და თუ დატანჯული ვარ უფრო სანა მიზეზისაგან... მაგრამ ამ ლაპარაკს თავი დავანებოთ და მითხარ: ვინ არის აწ საფრანგეთის წინამძღოლი?

— იმპერატორი.

— რა ჰქვიან მას?

— სალდათმა შეხედა მატანტალას, როგორც გიქს.

— ნაპოლეონ III.—უთხრა მან უნებლიედ.

— კიდევ ის—წამოძახა მატანტალამ ცოცხლად.— მსი ღილი ხანია, რაც ის ბატონობს, აწ დრო არის ბოლო მოელოს. მაშ მე არ დამიგვიანია, კიდევ მოვასწრობ... ბუტბუტებდა იგი თავისთვის.

შერე, ცოტა სიზუძის შემდეგ, ხელი დაჰკრა სალდათს მხარზედ.

— ძმობილო! შენ კარგ ბიჭს ჰგეხარ და უნდა გიყვარდეს იმპერატორი, არა?

სალდათმა გაანძრია მხრები.

რად უნდა მიყვარდეს?—ჰკითხა იმან.

— შინდა იმითომ, რომ კარგად გაცმევს და კარგად გაქმევს. მე როგორც მხედავ, მას არ ეფმასხურები და იმითამაც დაძინდილი და მშიერი ვარ.

— მე მაქმევს და მაცმევს საფრანგეთი, —სთქვა სალდათმა.

— აი, ყოჩაღ! მაშ ჩემთან წამო, ერთი ბოთლი ღვინო დაელოთ ერთად საფრანგეთის სადღეგრძელოდ. აქ, ახლოს, არის დუქანი, რომლის ბატონი ჩემი ძველი მეგობარია. მიწდა ვაევიგო მიცნობს, თუ არა. მაშ წაევიდეთ; მე როგორც ვხედავ, შენი საქმე აქ აღარ მოვა.

— შა! ეხლა ვიანდა არის. წავიდე. თუმცა შენ ძრიელ შეძინდილი ხარ, მაგრამ ვხედავ არ უნდა იყვე ბოროტი კაცი და მეც იმითომ

მზადა ვარ დაელიო შენთან ერთი-ორი სტაქანი ღვინო,—უბასუხა სალდათმა და ზარმაცად ადგა.

— იმპერატორის სადღეგრძელო, განა?

— ძრიელის და თავისუფალის საფრანგეთისა,—უბასუხა სალდათმა.

მატანტალამ მწარედ გაიციანა.

ღმერთმა ბევრი შენისთანა ყმაწვილები მისცეს საფრანგეთს,—სთქვა მან და დაარტყა სალდათს მხარზედ ხელი.

II

დუქანში

ბამოვიდენ სასაფლაოდან; თეთრს მიედანზედ მატანტალამ შეუხვია ბრუნდე ქუჩის ლეკოს; იქილამ შეუხვია შიარდენის ქუჩას, რომელაც შეუხვევს ერთ ვიწრო ქუჩას, უცნარი სახელისას: «ორთა ძმათა». ამ მივარდნილ ვიწრო ქუჩაში, სცხოვრობს ხალხი, რომელსაც მომეტებულინაწილი პარიყელებისა არც იცნობს; არც აგრეთვე აქაური მცხოვრებლები იცნობენ ბუღლვარებს და მლისეს მინდერებს. ამ ქუჩაში ერთ ჭუჭყიან სახლზე იყო მიკრული ექსტის ნაგლეჯი, რომელზედაც თხა იყო გამოსატული. მატანტალა ამ სახლის წინ შედგა.

— აი, რა, ძმობილო! უთხრა მან თვის თანამგზავრს: ამ დუქნის ბატონი ჩემი ძველი მეგობარია. მას აქ უწოდებენ მამა ჭეროვას. ჩვენ დიდი ხანია, ერთმანეთი არ გვიანახავს და არ ვიცვი, ცოცხალია, თუ არა; თუ ცოცხალია—ნეტა, მიცნობს, მეტადრე ამ ტანისამოსში.

— ღიან, თქვენ ბრწყინვალე ტანისამოსით,—შენიშნა სალდათმა.

— მეც მაგას ვამბობ. მაშ, როდესაც შევიდეთ, ჩემად დადსხდეთ მოვიკითხოთ ერთი ბოთლი ღვინო და

ვისაუბროთ, მანახე—მიცნობს, თუ არა კეთილი ჭეროვი. თუ ვერ მიცნო, მაშინ მე თითონ გამოვემცნაურები. აბა, შევიდეთ.

ახალი მეგობრები შევიდენ დუქანში და ისე მოიქცენენ, როგორც მატანტალამ არჩია. ლუქნის ბატონი—სუქანი ბერი-კაცი, თეთრის ფართუკითხულობდა გაზეთს. სტუმრებს არც კი შეხედა. მოსამსახურე ქალმა მოუტანა მათ ერთი ბოთლი ღვინო ოთხი ფასისა და ზიზღით შეხედა ჭუჭყიანს და დაძინდილს მატანტალას.

— შული მიბოძეთ,—უთხრა გოგომ.

— ბეშინიან განა, რომ გაუსწორებელი არ ვაევიპარნეთ? ჰკითხა მატანტალამ.

— ჩვენ ასეთი წესდება გვაქვს,—უბასუხა გოგომ მოკრძალებით.

— ღილი ხანია, რაც ეგ წესდება შემოიღეთ? უწინ ანგარიშს წასვლის დროს მოსთხოვდენ ბოლმე სტუმრებს. თხოვნა საჭირო არც კი იყო, რადგან ყველა თითონვე უსწორდებოდა.

— მიბოძეთ ფული, რა დროს ლაპარაკია აჩქარებით გაუმეორა გოგომ. მატანტალამ გაიციანა.

— აბა! აბა! უთხრა მან, აღარ მსურს შენი წესდება. მე მესმის, ჩემი მორთულობა არ არის სანდო. მაგრამ... იძულებული ვარ ესე მეცვას. აი, სულდოჯან, მიიღე ხუთი ჭრანი წინათევე, რადგან ამ ერთ ბოთლს ვარდა კიდევ დავლევთ. იმედი მაქვს აწ დამშვიდებული იქნები.

გოგომ გამოართო ფული და გადასცა დუქნის ბატონს, რომელიც უცქეროდა უცნაურს სტუმარს.

— მე,—მიუბრუნდა მატანტალა სალდათს: თუ სულ ყველა ასეა გამოცვლილი პარიყეში, როგორც ეს ბებერი თხა, მე არ შემშურდება თქვენი მდგომარეობა, პარიყელებო!

— ღილი ხანია, რაც თქვენ აქ არ ყოფილხართ? ჰკითხა სალდათმა და შესვა ღვინო.

— ღილი ხანია, მას აქეთ, რაც ბაზენი ჩაჯდა ხომალდებში და გასწია ჯარებით მეკსიკისაკენ.

— თქვენ მის ჯართან ერთად იყავით?

— არა, მე მის ჯართან არა ვყოფილვარ, მე თვით მის ჯარში ვიყავე. მისი ჯარი შესდგებოდა რამდენიმე ათასი ჩემისთანა სულელებისაგან.

— მს, შა! კარგათ აქებთ თქვენს ამახანაგებს!

— მე მათი არ მეშინიან, რადგან იგინი თვითონვე დაამტკიცებენ ჩემს სიტყვებს.

— თქვენ ბაზენთან ერთად დაბრუნდით, განა?

— არა, ძმობილო! ბაზენმა არ გამზადა ღირსი თავისთან წამოვიყვანე, რადგან მხარში ტყვია მიჯდა, რომლის ამოდება ჩვენმა ექიმმებმა ვერ შესძლეს. მაშინ წარჩინებულმა მარშალმა არჩია ჩემი მექსიკაში დატოვება, რომ მე თითონ მეზრუნვა ჩემს ავადმყოფობაზე. როგორც მოვიქცე, ხომ მხედავ. იმედი მაქვს, აწ ცოცხალი იყოს ის წარჩინებული დამმარსებელი იმპერიისა, არა?

— ისე ცოცხალია, რომ უკეთესად აღარ შეიძლება.

— საფრანგეთის წინამძღოლიც ხომ ცოცხალი არის?

— ია უკეთესს კეთილ-ცხოვრებაშია.

— მაშ დაელიოთ მისი სადღეგრძელო! იცოცხლოს, როგორც დამხელომა კატამ.

მატანტალას სიტყვებზე, მეორე სტოლოთან წამოდგა ერთი მოსული კაცი, აიღო მალლა სტაქანი, შეხედა მატანტალას და დაიძახა.

— ღმერთმა გაუშარჯოს იმპერატორს ნაპოლეონ მესამეს!

ციის განკარგულებას უტოლიან - იმე-

ჟურ. «Морской Сборник»- ში დაბეჭდილია ბათუმის პორტის პროექტი...

მაგრამ ჩამოთვლილ ნაკლებელებსათა მთხუდებდა...

— ბამარჯვება თავისუფალს საფრანგეთს!

— მე ვსვამ იმპერატორის სადღეგრძელოს...

— ჰი და! მე ვფიქრობ, რომ ყოველი პატროსანი...

— დათილ-დღეობა საფრანგეთისა შეუძლებელია...

— მის აქეთ, რაც ის ტანტხედ ავიდა...

— ხა-ხა-ხა!— გაიცინა მატან ტალამი...

— ბატონო!— მიუბრუნდა უცნობი მამა შერომს...

— რასაკვირველია, მამა შერომ, ეს არ მომეტივება...

— მის აქეთ, რაც ის ტანტხედ ავიდა...

— ხა-ხა-ხა!— გაიცინა მატან ტალამი...

— ბატონო!— მიუბრუნდა უცნობი მამა შერომს...

— რასაკვირველია, მამა შერომ, ეს არ მომეტივება...

— მის აქეთ, რაც ის ტანტხედ ავიდა...

ფეოქარბს, რომ მთავრობამ უგუყვალად უნდა ისარგებლოს...

«მოსკოვის უწყებებს» გაუგონია, რომ ამ საფრთხელ აპირებენ შექმნის...

იმავე გაზეთის სიტუციით, გაკვასიის მთავარ-მმართველს თ. დონდუკოვ...

— ჰეი! დაიყვირა უცნობმა, მიუახლოვდა შრბანს...

— აბა, ვაჟსწორდეთ, — უთხრა და მხვიდებით მატან ტალამი...

— უცნობი, თუმცა მოსული ვაყკაცი იყო...

— მე რც შენ და ვერც შენისთან ათი-ათისი ტუტუცები შევაშინებენ!

— მე რც შენ და ვერც შენისთან ათი-ათისი ტუტუცები შევაშინებენ!

— მე რც შენ და ვერც შენისთან ათი-ათისი ტუტუცები შევაშინებენ!

— მე რც შენ და ვერც შენისთან ათი-ათისი ტუტუცები შევაშინებენ!

— მე რც შენ და ვერც შენისთან ათი-ათისი ტუტუცები შევაშინებენ!

— მე რც შენ და ვერც შენისთან ათი-ათისი ტუტუცები შევაშინებენ!

— მე რც შენ და ვერც შენისთან ათი-ათისი ტუტუცები შევაშინებენ!

— მე რც შენ და ვერც შენისთან ათი-ათისი ტუტუცები შევაშინებენ!

— მე რც შენ და ვერც შენისთან ათი-ათისი ტუტუცები შევაშინებენ!

— მე რც შენ და ვერც შენისთან ათი-ათისი ტუტუცები შევაშინებენ!

აღუხანგოვის მკვლელები, როგორც წინაპრები გაზ. «კავკასი»...

გაზ. «სახლი მიმოსვლა» ბიუროს, რომ მომავალს...

იმავე გაზეთის სიტუციით, გაკვასიის მთავარ-მმართველს...

ბონაპარტისტმა, — ჯერ მითხარ, ვინ ხარ შენ?

— შრბანმა გადაათვალიერა იგი თავით ფეხამდენ...

— მე ის ვარ, — უთხრა მან ამაყად, — ვინც თავის დღეში არას დროს არავის ღალატობს...

— მაშ, შენის აზრით, დანარჩენნი ყველანი მოლაღატენი ვყოფილვართ?

— როიალისტები, ბონაპარტისტები და სხვა მუქთა-ლორები მოლაღატები არიან...

— მე რც შენ და ვერც შენისთან ათი-ათისი ტუტუცები შევაშინებენ!

— მე რც შენ და ვერც შენისთან ათი-ათისი ტუტუცები შევაშინებენ!

— მე რც შენ და ვერც შენისთან ათი-ათისი ტუტუცები შევაშინებენ!

— მე რც შენ და ვერც შენისთან ათი-ათისი ტუტუცები შევაშინებენ!

— მე რც შენ და ვერც შენისთან ათი-ათისი ტუტუცები შევაშინებენ!

— მე რც შენ და ვერც შენისთან ათი-ათისი ტუტუცები შევაშინებენ!

— მე რც შენ და ვერც შენისთან ათი-ათისი ტუტუცები შევაშინებენ!

— მე რც შენ და ვერც შენისთან ათი-ათისი ტუტუცები შევაშინებენ!

უარსთვისა სჯიდან თურმე ასე უწყალოდ...

სულებრავენი

(«ჩრდილოეთის სააგენტოსია»)

9 თებერვალს.

ბარლინი. რეინსტაგი 6 მარტს შეიყრება.

ამბარბ შრბნი. რუსეთის ელჩი საფრანგეთის წინაშე...

გუშინ სამეცნიერო აკადემიის ზალაში შესდგა...

«ნოვოე ვრემია» ვაბუკობინებს, რომ გვირგვინის...

შეიკვი და კლილოზდენ მთელი მეროპა...

— მამა, ვაშა! დაიყვირეს ერთხმად ყველა...

— მამა, ვაშა! დაიყვირეს ერთხმად ყველა...

— მამა, ვაშა! დაიყვირეს ერთხმად ყველა...

— მამა, ვაშა! დაიყვირეს ერთხმად ყველა...

— მამა, ვაშა! დაიყვირეს ერთხმად ყველა...

— მამა, ვაშა! დაიყვირეს ერთხმად ყველა...

— მამა, ვაშა! დაიყვირეს ერთხმად ყველა...

— მამა, ვაშა! დაიყვირეს ერთხმად ყველა...

— მამა, ვაშა! დაიყვირეს ერთხმად ყველა...

— მამა, ვაშა! დაიყვირეს ერთხმად ყველა...

— მამა, ვაშა! დაიყვირეს ერთხმად ყველა...

— მამა, ვაშა! დაიყვირეს ერთხმად ყველა...

23 იან. 1884 წ. სოფ. კასპი.

ბათუმი. 1 იანვრიდან 5 თებერვლამდე მოვიდა ბათუმში 50 რუსისა და 123 უცხო ქვეყნის გემი; გავიდა 52 გემი, ეხლა ნავთსადგურში 176 გემია; უფრო გეროსინით დატვირთული.

განსვალაგანი

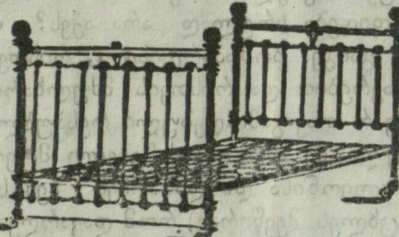
ბაიანი არჩენს მშობიარებს, დიქტერიტით ავადმყოფებს და აგრეთვე მუწუგინებს უებარი მალამოთი. ადრესი: შატარა წყლის ქუჩა, სახლი № 7. (7-1)

ამერიკელი კაილის შიში

ლოქტორი ვოლტარი

ბოლოვინის პროსპექტზე, შიოყვის სახლებში, ერთი მისავალი მესტლის ფოტოგრაფიიდგან. იღებს პაციენტებს ხელოვნური კბილების ჩასასმელად, ამერიკულს სისტემას, როგორც მთელი ყბებისას, აგრეთვე ცალ-ცალკე კბილებისას, რომელიც არაუარით არ განიხივებენ ნამდვილისაგან და რომლებიც სრულიად თავისუფლად შეიძლება საქმლის ღეკვა. ვარჩენ კბილის ტკივილებს ჩემგან გამოგონილის საშუალებებით და უუკეთეს კბილებს პრაქტიკაში ცნობილ პლომებს, მაქვს კბილის ელექსირი, რომელიც ამკურებს ღრძილებს, კბილებს და ცუდს სუნსა სპობს პირში, კბილების პარაზოკი, რომელიც ათეთრებს და ასუფთავებს კბილებს; ეს საშუალებანი მოწონებულნი არიან მედიცინური დეპარტამენტისაგან და მათი ხმარების ნებაც მაქვს ამავე დეპარტამენტისაგან. ვიღებ პაციენტებს დილის 10 საათიდან საღამოს 6 საათამდე. მთხმბათობით და შაბათობით ვიღებ ღარიბთ უფასოდ დილის 9 საათიდან 11 საათამდე. (5-4)

ინგლისური ჩინის კრავოტები

ერთის საწოლი 7 მანეთიდან და ორის საწოლი 14 მანეთიდან, მათი ლეიბები, ზღვის ბაღასით გატანილი 5-დან 8 მანეთამდე. კიდევ შემდეგი ნივთები იყიდება 25%-ით უფრო იაფად, ვიდრე სხვაგან სადმე: ბრიტანის მეტალის ნივთები, ჩაიდნები, საკარბაქო, საშაქრე, ჩაისა და სტოლის ვოკლები ჩანგლებითა, ფადოსი, დასადგმელი, პირისბანი, სტაქნები, სუფოვინგი, საწვავი, სკები, რიუგები, გრაფინგები, საქაშური თეფები, ბლუდები, სასალათოები, ტაშ-

ტები, სარძევეები, სამარლები, კარმინის საფხეები, უნაგირები კაცისა და ქალისა, ალვირები, სლისტები, ტანისამოსის დასავიდელები, საბალო მაკრატლები, კაქსები, უთოები, წისკვილები, სურსები, ქელები, გლიტები, ინგლისის თოფები და რევოლვერები, შიუები, წარიადები, გახსოვლები, ხაფანგები, ნახები, ვატერპროუტები, სახნები, ჩულები, წინდები, სუფრები, საღებავებისათვის რგოლები, ემალიანი ჭურჭელი, მურაბები, გამფეტები, შიულები, სოუსები, ზღვის ბაღასი, დამიკიტონები და სხ. ინგლისურს მალაზიებში №№ 156, 157, 158, 159 და 160. ამ ნომრებს უფრადლება მიატყავთ (100-58)

აუკიონი

უაგათოგით 25 თაგარკლიდამ 1884 წ. აგიაჩ კავკასიის საზოგადოებრივი მგზუნველოზის პრიპაზუი განსასილად ვარცხლუღითა, ოკროუღითა და კვირვას ნივითა, რომელთაც ვადა გაუვიდამ აკრილიდგან 1 ივნისამდე (3-1)

ინგლისის ვალაზია

Table with 2 columns: 'შეადართ ჩვენი ჩაი' and 'მოსკოვის ჩაის'. Rows list various coffee types and prices, e.g., '1 მ. 10 გ. 1 მ. 40 გ.', '1-20', '1-60', '1-40', '1-80', '1-60', '2', '1-80', '2-50', 'სუკუტოსა 2', '3'.

კ. ნულუპიის სტამბა ქეთაისში დაბეჭდა და გამოვიდა ქართული «ქველის კალენდარი», სადაც არის სომხური დღესასწაულების ცნობები და ისტორიული შემთხვევები. ფასი სამი აბაზი ას-ასობით შეიდეკლებს წესიერი მატევი. ისეილება «ვეფხისტყაოსანი» შ. რუსთველის თხზულება სურათით, ათი მხური, უსურათოდ შეიდე მხური ას-ასობით შეიდეკლებს წესიერი მატევი. (30-25)

სტამბა

ვათიიამ ივ. ხელაქისა.

თბილისში, ლორის-მელიქოვის ქუჩ. ჭაშუეთის კვლავის შენობაში. იღებს უოველ გვარ სასტამბო საქმეებს საბეჭდავად: გაზეთებს, ქურნალებს, წიგნებს, ბროშურებს, აგრეთვე უოველ-გვარ ბლანკებს სჩოტებს, განცხადებებს, აფიშებს, შირობაებს, და სხვ. სისუფთავეზე და აღნიშნულ დროზე საქმის შესრულებაზე სტამბა შირობას აძლევეთ საქმის მომტანთ. სტამბა გისრულებს კორრექტურის გასწორებას და ბროშურების გაკეთებას, უკეთე ზაგაზის მომცემნი ისურვებენ. მსურველთ ვთხოვეთ ამ ადრესით მომმართოთ. თიფლის, ტიპოგრაფია ეფიმია ივ. ხელაძე. (100-29)

ОБЪ ИЗДАНИИ ВЪ 1884 ГОДА ЖУРНАЛА „ЮРИДИЧЕСКОЕ ОБОЗРѢНІЕ“ (годъ четвертый)

Журналъ, какъ и прежде, будетъ выходить по четвергамъ, въ размѣрѣ отъ 1 до 2 печатныхъ листовъ, по слѣдующей программѣ: I. Статьи по всемъ вопросамъ, вытекающимъ изъ теории права и судопроизводства.—II. Перевенъ, изложене и обсуждене важнѣйшихъ распоряженій и узаконеній правительства.—III. Судебная хроника: а) отчеты о заведеніяхъ въ судахъ, преимущественно Кавказскаго края, и б) особенно интересныя рѣшенія Кавказскихъ гражданскихъ судовъ по вопросамъ права и судопроизводства, вызваннымъ мѣстными особенностями края.—IV. Корреспонденціи юридическаго содержания.—V. Краткіе отчеты о новыхъ книгахъ юридическаго содержания (Обзоръ юридической печати и библиографія).—VI. Смѣсь (разныя извѣстія). Случаи изъ судебной жизни и практики.—VII. Тезисы кассационныхъ рѣшеній: а) кассационныхъ департаментовъ сената, и б) Тифлисской судебной палаты.—VIII. Извлечене изъ приказовъ о важнѣйшихъ назначеніяхъ по вѣдомству юстиціи.—IX. Судебный указатель. Резолюціи Тифлисской судебной палаты по дѣламъ апелляционнымъ и кассационнымъ.—X. Объявленія—казенныя и частныя. При всей трудности изданія юридическаго органа на далекой окраинѣ Россіи, необходимость и полезность такого органа на Кавказѣ доказывается вступленіемъ «Юридическаго Обозрѣнія» въ четвертый годъ своего существованія. Въ настоящее время редакція заручилась сотрудничествомъ многихъ юристовъ, врачей и публицистовъ. Мы можемъ указать, какъ участвовать въ нашемъ журналѣ: К. Д. Андциферова, Д. З. Баградзе, Ф. А. Быкова, Ф. Б. Бакало, Кн. К. А. Бегутова, Г. Г. Гвиніева, А. А. Гребенщикова, С. I. Гулишамбарова, Н. А. Дингельштета, К. В. Долгова, Г. А. Джаншїева, Г. И. Еджутова, Д. И. Кишїани, Д. В. Квиркелїа, П. И. Ковалевскаго, П. М. Лебединскаго, Я. И. Лудмера, Н. Я. Николадзе, П. А. Опочинина, Д. П. Пурцеладзе, Я. И. Рашета, Н. П. Смитена, В. Д. Спасовича, А. В. Степанова, А. А. Фонъ-Ашеберга, В. А. Хлѣбникова, Н. А. Шаврова и др. Въ распоряженіи редакціи имѣются статьи, какъ мѣстнаго кавказскаго, такъ и общаго интереса. Изъ числа ихъ предназначены въ печатанію въ 1884 году: матеріалы для новыхъ уложеній—Уголовнаго и Гражданскаго, о водовладѣніи на Кавказѣ и другихъ мѣстахъ по законамъ: царя Вахтанга, шарїату и др., о межеваніи, о пошлинахъ, о литературной и музыкальной собственности, о нефтяныхъ законахъ въ разныхъ странахъ, о колоніяхъ преступниковъ, о сельской адвокатурѣ, о безпріютныхъ дѣтяхъ, о формѣ суда присяжныхъ на Кавказѣ, о хизанахъ, о саношеняхъ, о древне-армянскомъ законодательствѣ (изслѣдованія Мхитара-Гоша), о мусульманскихъ законахъ на Кавказѣ, о древне-еврейскомъ законодательствѣ и пр.

УСЛОВІЯ ПОДПИСКИ:

Редакція и Администрація журнала (для прїема подписки, объявленій и розничной продажи)—Тифлисъ, Сололакская ул., д. вн. Меликова. Подпирная цѣна на журналъ, съ доставкой и пересылкою: на годъ—10 р.; на 6 мѣс.—6 р.; на 3 мѣс.—3 р. 20 в.; на 1 мѣс.—1 р. 25 в. Подписываться можно съ 1-го числа каждаго мѣсяца и не далѣе конца года. Разсрочка въ платежѣ денегъ допускается—для годовыхъ подписчиковъ: при подпискѣ 4 р., въ мартѣ и апрѣлѣ по 3 р., и для полугодовыхъ: при подпискѣ 3 р. и черезъ два мѣсяца еще 3 р. При меремѣнѣ адреса вносить 40 в. Объявленія, казенныя и частныя—срока петита 10 коп., 1/2 страницы 3 р. 25 в., цѣлая стран. 6 руб. 50 коп. Подписка и объявленія принимаются также въ Москвѣ и Петербургѣ, въ книжныхъ магазинахъ И. П. Анисимова. Отдѣльные №№ «Юрид. Обзор.» продаются по 25 коп. въ Тифлисъ, въ Центральной книжной торговлѣ и въ г. Кутаисѣ, въ книж. маг. Чиладзе. Статьи должны имѣть подпись и адресъ ихъ автора, для свѣдѣнїя редакціи, и могутъ подлежать передѣлкамъ и сокращеніямъ.—Статьи безъ означенія условій гонорара признаются бесплатными.—Обратная пересылка рукописей для редакціи не обязательна. При доставленіи въ редакцію «Юридическаго Обозрѣнія» экземпляры юридическаго сочиненія, о немъ будетъ данъ отчетъ и сдѣлана публикація. (8-7)